

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 6.

10de februar 1895

21de aarg.

Gamle Karlét og lille Ella.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstod. 3 pletter til en adresse paa over 5 ekapl. levers det for 40 cents, og over 25 ekapl. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar erpeditjonen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt betkommende reaktioner af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagskolen.

Anden aargang.

Semte iefte.

Det første bud.

I Befalingen.

ABC-klassen: Det første bud og Luthers forklaring.

Katekismus-klassen: Samme som ovenfor og Ordsp. 23, 26: Gud siger: „Min søn, gib mig dit hjerte.“

Forklarings-klassen: Samme som ovenfor og 1 Mos. 39, 9 (Sp. 60) samt Salme 73, 25 (Sp. 65).

Wink.

Naar Gud siger: „Du skal“, mener han ikke blot dit legeme og deis lemmer, men ogsaa din sjæl og dit hjerte. Ved at sige „du skal“ vifer Gud, at han taler til hver enkelt, som om der ikke var andre til end denne enkelte, og dog sætter han dermed samtidig samme fordring til alle uden undtagelse.

— Det, som et menneskes hjerte hænger fast ved, er hans gud.

— Naar Gud forbyder os at have andre guder, byder han os at have ham alene til vor Gud, og Gud alene er vor Gud, naar vi „frægter, elsker og forlader os paa ham over alle ting“.

— Du skal frægte ham, fordi han er din herre, elsker ham, fordi han er din Gud, den gode, forlade dig paa ham, fordi han er din Gud.

— Hvorfor „over alle ting“? Fordi ingen er saa stor, ingen saa god, ingen saa sand som Herren, din Gud.

— Deriom du bare halvt hører Gud til, hører du helt til Satan.

— Agt vel paa dine tanker; thi tanker bliver hørte i himmelen.

Frygt for Gud.

Den sande frygt for Gud ser ikke saa meget paa Guds haand, som paa Guds hjerte.

— Den sande frygt for Gud dræber ikke vor

glæde i ham. En datter, som af sin far har faaet en kostbar ring, har stor frygt, men en endnu større glæde. Hun frægter at hun ved uforsigtighed kan komme til at miste sin smukke ring, men større end denne frygt er hendes glæde over faderens Kjærlighed, som han har vist ved at give hende saa smuk en gave. Saalebes bor ogsaa frygt og glæde sammen i et Guds barns hjerte.

— Den, som frægter Gud som en slave, frægter hans komme; den, som frægter Gud som et barn, frægter hans bortgang.

— Mifter du penge, har du tabt noget; mister du ære, har du tabt meget; mister du Gud, har du tabt alt.

— Daniel Webster blev engang spurgt, hvilken tanke var den vigtigste, som nogeninde havde beskæftiget hans sind. Han svarte: „Tanken paa mit personlige ansvar for Gud.“

— Krysostomus, den berømte biskop i Konstantinopel, blev forfulgt af kejserinde Eudoxia, fordi han modsatte sig hendes onde planer. Engang sendte hun et sendebud til ham, som ved trusler skulde skræmme ham til lydighed; men det kom snart tilbage med den besked: „Alle forsøg paa at skræmme denne mand er forgjæves; han frægter intet uden det at sonde.“

— Katarina, en kristen prinsesse af Armenien, blev truet med en frygtelig død, dersom hun ikke vilde fornekte sin tro. Hendes helsemodige svar var: „Heller vilde jeg dø ti gange end fornekte min Gud en gang.“

Kjærlighed til Gud.

Gaven uden giberen er uden værd.

— Sand Kjærlighed til Gud siger: „Alt af Gud, alt i Gud, alt for Gud, alt med Gud.“

— Den sande Kjærlighed elsker ikke saa meget Guds gaver som Gud selv.

— Kjærlighed til Gud er, hvad vingerne er for fuglen; den bærer os afsted til alle vore pligter.

— Da Georg Carpentarius i 1527 skulde lide døden i flammerne for sin tro, raadede en af hans venner ham til at afsværge sin tro, saa han kunde komme ud af fængslet og vende tilbage til sin hustru og sine børn. Men denne elsker af Gud gav det ædle svar: „Min Kjærlighed til min hustru og mine børn er saa stor, at jeg ikke for alle landets penge og eiendomme vilde stilles fra dem; men jeg elsker min Gud endnu høiere, saa at jeg for hans skyld er villig til at forlade dem.“

Tillid til Gud.

Digteren David Grays sidste ord, hvilket ind i hans moders øre, var disse: „Gud har Kjærlighed, og jeg har tro.“ Med disse skjønne ord paa sine læber og denne salige visshed i hjertet „sov han ind“.

— Under en storm paa sjøen syntes et skib at gaa den visse undergang imøde, saa rasende blev det tumlet omkring af vind og bølger. Matroserne og passagererne havde tabt alt haab om at blive reddede. Kun lodlens søn viste ingen frugt og sagde: „Hvorfor skal jeg være bange? Far staar ved roret.“

— Hvor menneskets arm er for kort, er Guds arm endnu lang nok.

Lessons for the Sunday School.

SECOND YEAR.

Fifth Lesson.

THE FIRST COMMANDMENT.

1. *What God therein bids us do.*

ABC Class: The First Commandment and Luther's Explanation.

Catechism Class: Same as above, and Prov. 23. 26: "My son, give me thine heart."

Explanation Class: Same as above, Gen. 39. 9—Qu. 60, and Ps. 73. 25—Qu. 65.

SUGGESTIONS.

In General.

When God says, "THOU shalt," he means not only your body and its members, but also your soul and your heart. By saying, "THOU shalt," God shows that he speaks to EACH ONE, as though there were no living soul beside, and yet to ALL ALIKE without exception.

— Whatever a person's heart clings to, is that person's god.

— When God forbids us to have OTHER gods, he bids us have him ALONE for our God; and God alone is OUR God, when we "fear, love, and trust in him above all things."

— Thou shalt FEAR him, because he is thy LORD; LOVE him, because he is thy GOD the GOOD one; TRUST him, because he is THY God.

— Why "ABOVE ALL THINGS?" Because nothing is as GREAT, nothing as GOOD, nothing as TRUE, as the Lord thy God.

— If only half of you belongs to God, the whole of you belongs to Satan.

— Guard well thy thoughts; for thoughts are heard in heaven.

Fear of God.

The true fear of God looks not as much to the hand of God as to his heart.

— True fear of God does not destroy our joy in him. A daughter, who has received from her father a costly ring, has a great fear, but a yet greater joy. She fears that she, through carelessness, may lose her beautiful ring; but greater than this fear is her joy in the love which her father has shown by making her such a fine

present. Thus fear and joy dwell together in the heart of a child of God.

— He that fears God as a slave, fears his coming; he that fears God as a child, fears his going.

— Lose money, and you have lost SOMETHING; lose honor, and you have lost MUCH; lose God, and you have lost ALL!

— Daniel Webster was once asked, what was the most important thought that ever had occupied his mind. He answered, "The thought of my individual responsibility to God."

— Chrysostom, the famous bishop of Constantinople, was persecuted by the Empress Eudoxia, because he opposed her evil schemes. Once she sent messengers to him who by threats should frighten him into submission; but they soon returned, saying, "All attempts to terrify this man are in vain; he fears nothing but sin."

— Catherine, a Christian princess of Armenia, was threatened with a fearful death, if she would not give up her faith. Her heroic answer was, "Rather would I die ten times than deny my God once."

Love of God.

The gift without the giver is bare.

— True love to God says, Everything OF God; everything IN God; everything FOR God; everything WITH God.

— True love loves not as much God's gifts as God himself.

— Love to God is like wings to the bird; it carries us on to all our duties.

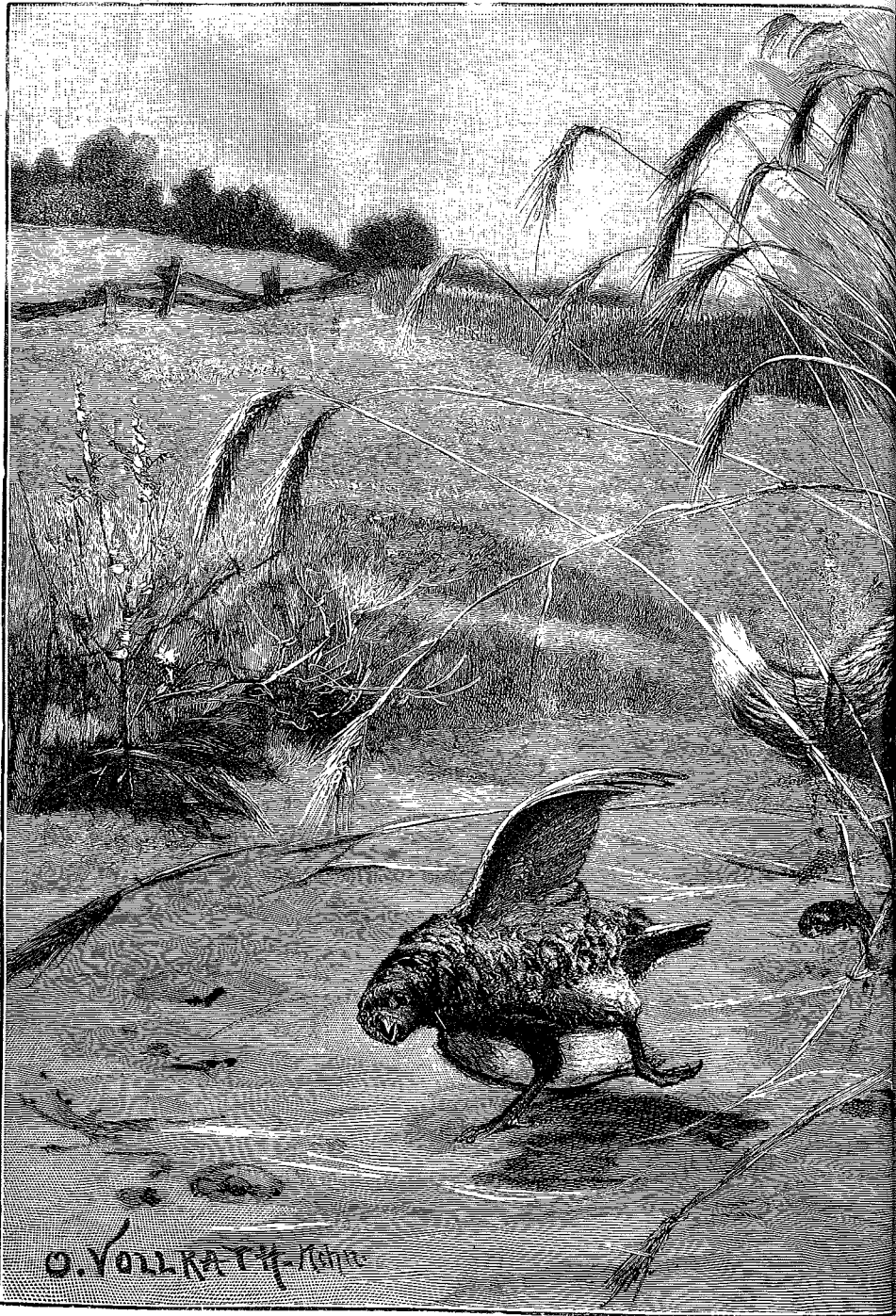
— When Georg Carpentarius in 1527 was to suffer death in the flames because of his faith, a friend of his advised him to abjure his faith, so that he could get out of prison, and return to his wife and children. But this lover of God gave the noble answer: "My wife and children are so dear to me, that I would not part with them for all the money and land in the whole country; but I love God even more, so that for his sake I am willing to leave them."

Trust in God.

The last words of the poet David Gray, whispered in the ear of his mother, were, "God has love, and I have faith." With these sweet words on his lips, and this blessed trust in his heart, he "fell asleep."

— During a storm at sea a ship seemed doomed to certain destruction, so furiously did wind and wave toss it about. The sailors and passengers had lost all hope of being saved. Only the pilot's son showed no fear, saying: "Why should I be afraid? Father is at the wheel."

— Where the arm of man is too short, God's arm is yet long enough.

O. Youl RA 1874

paajagt.

Gullis haab.

(Fortættelse.)

Robert reiste sig og betragtede Gulli, mens hun laa der i sin trygge, rolige søvn, og hans hjerte begyndte at fylbes med bitterhed mod Gud. Hvorfor skulde dette ustyrbelige barn lide saa meget? Havde ikke allerede faderen voldt hende lidelser nok? Hvor ofte havde han ikke i sin drukkenskab spottet hendes barnlige forhøbninger? Og han vilde nok komme til at gjøre det endnu engang, det vidste Robert meget vel.

Men hys! Kanske faderen denne gang alligevel ikke havde bedraget hende, eller var det ikke hans skridt, som nu hørtes i trappen? Robert lyttede opmærksomt. Jo, det var faderen, men af — det var en drukken mands vakkende skridt, han hørte. Stakkars Gulli! Robert sukede dybt, trak teppet over søsterens hoved og vendte sig derpaa mod døren, gjen-nem hvilken hans far i næste øjeblik traadte ind.

Var dette virkelig den samme mand som den, der samme dag havde baaret sit barn i sine arme og grædt angerens bitre taarer? Nu var hans øine røde og blodsprenget og glødede af en unaturlig ild; hans sorte haar hang vildt og i uorden omkring hans ansigt, stemmen var hæs og hans gang ustø. „Jeg lovede Gulli at komme hjem“, hviskede han, „men jeg kan ikke blive; jeg maa ud igjen for at faa mig en sup til. Har du nogen penge, gut?“ Ifreg han i. „Hvis du har nogen, saa giv mig dem bare, jeg maa have dem. Hører du ikke?“ Og den stakkars mand saa sig om i værelset med lurende blik.

Den blanke halvdollar laa endnu paa bordet ved siden af Gullis seng. Det varte ikke længe, før han opdagede den, og som en tiger, der kaster sig over sit bytte, styrtede han mod den; thi han saa i dette pengestykke et middel til at tilfredsstille sin affindige tørst. Men hvor hurtig han end var, saa var alligevel Robert hurtigere; han skyndte sig og stillede sig mellem faderen og bordet.

„Du maa ikke tage den, far — du maa ikke tage den!“ udbrød gutten fortvilet. „Jeg skal kjøbe mad til Gulli for den! Hun har næsten sultet i den senere tid, og jeg har lovet at kjøbe mad til hende for disse penge. — Jeg har selv tjent dem. Far, du faar ikke pengene!“

Hørtes ganske den drukne faders hjerte, da han saa guttens blege, fortvilede ansigt? Nei, drukkenskabens onde aand havde nu faaet magt over ham, og for denne gang var hans faderhjerte dødt.

„Gaa afveien, gut“, hvæsende han mellem sine sammenbidte tænder, „ellers skal jeg nok lære dig at adlyde din far, jeg!“

Han hævede sin knyttede haand.

„Du kan slaa mig ihjel, far“, sagde gutten rent fra sig selv af brede og frøg; „men jeg kan ikke lade dig faa pengene, som jeg har sparet til Gulli.“

I samme øjeblik sænkedes den tunge arm, og gutten kastedes voldsomt tilside, saa han faldt overende og slog hovedet mod kanten af en kasse. I næste minut var pengestykket forsvundet og faderen ligesaa. Bedøvet af faldet laa Robert først en stund ubevægelig; men da hans bevidsthed begyndte at vende tilbage, tænkte han straks paa Gulli, som heldigvis ikke var vaagnet ved støien. „Hun maa ikke faa vide dette“, sagde han til sig selv, „det vilde dræbe hende.“ Han førte haanden op til panden, som var bedækket med blod fra det gamle saar, som atter var gaaet op. „Gulli maa endelig ikke faa se dette; hun vil blive skræmt til døds!“ Og taus og stille vaskede han ud af værelset; det var saavidt han kunde holde sig paa benene.

Mens han sad alene i den mørke trappe og forjogte at stanse blodet, som vedblev at dryppe ud af saaret, søgte han sig mere og mere gjennestrømmet af en forfærdelig brede ved tanken paa sin grusomme far; han blev formelig greben af raseri, og vi vil helst lade være at nævne de udbrud, han lod komme over sine læber. Udmattet saavel af legemlig smerte som af sit forfærdelige raseri maatte han støtte sig mod trappen.

Da syntes han pludselig høre den unge læge med venlig stemme sige: „Du har syndet meget mod Gud, Robbt.“ Dengang disse ord blev sagt, havde han tænkt, at de ikke var sande. Ja, blot for en kort stund siden havde han endog tvilet paa, om hans hjerte var ondt; men nu — „Na, det er vist sandt“, mumlede han, „jeg har i dette øjeblik i mit hjerte været en morder, og den hellige Gud ser i denne stund ned paa en morder.“

Og skjælbende af sjæleangst og forkræftelse sneg den stakkars gut sig ind og lagde sig paa sit elendige leie.

4. Staffars Robert.

Hvilke bitre taarer vædede ikke denne nat Roberts hovedpude. Syg baade paa legeme og sjæl var han ikke istand til at faa sove. men laa time efter time paa sit elendige lée og græd og klagede. Men det var ikke længere vredens taarer, som strømmede ned over hans kinder — alt saadant var borte. Bistnot var hans tanker optagne med morgendagen; han havde jo da ingen mad til Gulli; hans egen far havde røvet brødet fra sine børn. O, dette var nok bittert at tænke paa. Men dette var ikke længere det, som smertebede mest i hans sorg. Den forfærdelige vrede, som han havde følt mod sin haardhjertede far, havde med stræffelig tydelighed aabnet for ham hans eget hjertes ondskab. Han havde kanske ikke følt det saa, om det var hændt, før doktor Donald havde talt med ham; men at han saa snart efter de høitidelige og alvorlige ord, som denne havde talt om den store, hellige Gud, havde kunnet føle sig saa fuld af had mod sin egen far, dette var noget, som fyldte ham med frygt og smerte.

„Han er nær mig nu; doktoren sagde, at han er det“, mumlede han for sig selv, „og han ved alting og kan sige, hvad jeg tænker.“

Sveddraabene trængte sig frem paa den staffars guts pande; det er forfærdeligt, naar det syndige hjerte føler den retfærdige Guds nærhed. Men efter en stund kom han til at erindre nogle andre ord, som lægen havde sagt: „Gud elsker dig, Robbi, og netop han, mod hvem vi har syndet, har aabnet os en vei til frelse.“

„En vei til frelse! Hvad kunde han mene? Hvorledes kunde man faa vide mere om denne vei til frelse?“

„Kanske doktoren havde sagt ham det, sjønt han ikke kunde minde, hvorledes det var. Han havde ikke dengang lyttet saaledes, som han nu vilde have gjort det; han havde ikke dengang lært at kjende sin nød saaledes som nu. Men han var sikker paa, at doktoren havde sagt, at Gud elskede ham og brydte sig om hans lidelser. Og saa havde den snilde doktor kaldt Gud sin far og talt ham for maden. Hvor besynderligt dette var!“

„Og doktoren havde sagt, at Gud elskede ham, den fattige gut, ligesaa meget, som om han var en rig mand, og at han vilde høre hans bøn, hvis han bad til ham. Nuvel!

om saa var, hvorfor skulde han ikke da straks raabe til ham og fortælle ham al sin sorg?“ Saaledes tænkte Robert, og det staffars, trætte, vankundige hjerte opsendte et brændende raab om forbarmelse. Robert bad sin første bøn:

„O store, hellige Gud! det er aldeles sandt, at mit hjerte er saa ondt og syndigt, og jeg fortjener, at du viser mig bort. Men den snilde doktor sagde, at du elsker mig og har beredt en fressesvei, men jeg kjender den ikke. Alt, vis mig den, at jeg maa blive stelft! Og saa sagde doktoren, at du har omsorg for fattige folk som os; og nu har Gulli ingen mad imorgen tidlig, for far har taget pengene til brændevin. O store Gud, vær saa snild og send os lidt mad!“

Saaledes bad den staffars, vankundige Robert, og derpaa sovne han saa trygt, som han endnu aldrig havde gjort.

Det var allerede langt ud paa dagen, da Robert vaagnede; han reiste sig hurtig i sengen med en ubestemt følelse af, at han havde forsovet sig. Med et dybt suk lagde han sig igjen, da han kom til at huske paa den byrde, som hvilede paa ham. Snart begyndte han dog at tage paa sine fattige klæder.

„Staffars min lille Gulli“, sukede han. „Hvad skal jeg give hende til frokost? Jeg har intet — slet intet!“ — Og gutten gjemte ansigtet i hænderne! Men — hvad var det, som stod der? Det var en kurv! Og ikke var det hans, det var han sikker paa. Han gik hen og undersøgte den. Der stod noget skrevet paa kurven, og sjønt Roberts kundskaber i læsning var yderst smaa, troede han dog at kunne forstaa saa meget, at det var hans eget navn, „Robert Nelson“, som stod der med store bogstaver. Den var saaledes bestemt for ham.

Men hvad kunde det betyde? Han fik hurtig laaget af — nei, noget saa deilig! En herlig bellugt fyldte det fattige værelse. Øverst i kurven var der skønne roser, duftende reledaer og nydelige bregner, og derunder — ja skulde han virkelig dove at tro sine egne øine — der laa brød, smør, eg, te, salt og selt! Nu kunde Gulli faa en prægtig frokost. Men hvorfra var vel alt dette kommet? Først nu kom han til at tænke paa sin bøn.

(Fortsættes.)

Midt iblandt vilde hedninger.

Fra de første norske missionæres virksomhed paa Madagastar.

I begyndelsen af 1868 finder vi den lille flok missionærer samlede paa Betafo. Rundt omkring dem larmede hedningerne. Paa markedspladsen paa den anden side af den lille indse kunde man hver mandag se dem samlede indtil mere end 10 000. Da kunde man høre deres skrig og støi og raab i munden paa hverandre som et fjernt brusende hav.

Gik nogle af missionærerne ind blandt mængden, kunde man i begyndelsen se store skarer af dem flygte under skrig af forfærdelse over det før usæde syn af hvide mænd. Havde de saa overbevist sig om, at det underlige væsen ikke anrettede nogen ødelæggelse blandt dem, kunde de samle sig i store mængder for rigtig nøie at betragte den nykomne.

Men ikke altid var de indfødte saa venlig sinde, at missionærerne uden fare kunde bo iblandt dem. Saaledes blev en aften en mordbrænder opdaget, heldigvis saa betids, at ilden straks blev slukket, et øieblik senere vilde det letfængelige straa-tag staaet i lys lue. En anden aften blev der gjort indbrud i missionær Borgens lille hytte, medens han var ude; ogsaa hos Enggh blev der begaaet tyveri. Men heldigvis blev alle disse første ugeringer opdagede, saa det næsten syntes, som om de indfødte havde faaet den tro, at missionærerne næsten var alvidende. Under saadanne omstændigheder var det saa trostyrkende at erfare, at Herrens beffærmende haand stadig var over dem, saa de midt blandt de larmede hedningestarer kunde ligesom høre hans røst: „Frygt ikke, du lille hjord; thi det er eders fader velbehageligt at give eder riget.“

Det var i dette rige, de nu begyndte at indsamle de fortabte skabninger rundt omkring dem. Lad os gjøre et besøg til missionær Enggh i hans hytte. Den er hverken stor eller vakker; fire lervægge, jordgulv og straa-tag. For at kunne modtage saa mange af de indfødte som muligt maa hele rummet ryddiggjøres. Hvor skal der da blive plads til soverum og hvor en liden fredlyst plads for missionærens hustru at

trække sig tilbage til, naar kræfterne ikke længere slaar til? So under saadanne forhold bliver man opfindsom. Oppe under straa-taget lægges simple planker fra den ene lermur til den anden. Dette er værelset, hvortil man klatter op ad en for leiligheden sammenspigret stige.

Men nede i hytten samles dag for dag flere og flere af dalens folk, dels for at se de forunderlige fremmede dels for at høre, hvad de kan have at fortælle om. Kommer vi med forventningen om at træffe et ufordærvet naturfolk, vil vi snart blive skuffede. De der forsamlende voksne mænd og kvinder er alle uden undtagelse at herregne til, hvad man hos os kalder tyve, røvere, bedragere, mordere og grove overtrædere af det sjette bud. Synden har ogsaa sat sit vanlige stempel paa deres ansigter. De unge gutter og piger er allerede ledede langt ind i dette syndeliv. Uden blussel vil denne kvinde fortælle os, at hun ikke blot har havt syv, men endog ti mænd. Her kommer en og beder, rigtignok med en lidt hvissende stemme, om gift til at dræbe en af sine vvenner med. Udenfor hytten staaer et par mænd i ivrig samtale; de holder paa at bytte hustruer og bliver tilsidst enige, mod at den ene skal faa et livbelte i bytte. Har vi lidt af Kristi kjærlighed og medlidenhed i vore hjerter, maa vi vel gribes af medynk over saadanne forhold. Og er det ikke værd at være med paa at støtte den gerning, som hine vore missionærer dengang begyndte derude?

Her paa dette sted, hvor der engang var blot hedenstak og aandeligt mørke, ligger nu den norske missions første, men ogsaa mest blomstrende missionsstation; allerede i aaret 1882 var der i Betafodalen 1474 kristne. Gud har rigelig velsignet arbeidet derude.

Opløsning paa billedgaaden i nr. 4.

Den stogrige bjergegn Ardennerne i Nordfrankrig har en stor rigdom paa metaller.